

park

novomeški mladinski časopis
št. 1, letnik II, september 1998

Kako se je vrag poslovil od Novega mesta

Veliko je zgod in prigod o Novem mestu in njegovih ljudeh, mnoge so resnične, nekatere morda tudi ne. Le kam bi dali sledečo zgodbo o tem, kako so modri Novomeščani vragu podkurili, da je kar za vekomaj odrinil od tu? Pred dobrimi štiridesetimi leti je Danica Zupančič v Dolenjski list zapisala zgodbo o tem vragu. Zgodba je res čudovita, zato jo velja ponoviti tudi danes, da bi ne ušla v pozabo. Takole gre:

"Bilo je takrat, ko je hudič še užival različne popuste na naši zemlji. Kot eleganten gospod v črnem fraku in cilindru je hodil po svetu, se zabaval in urejal poslovne zadeve. Prav posebno so mu ugajali kraji ob Krki. V vasi, kjer je danes Ragovo pri Novem mestu, se je tako vgnezdil, da je imel tam kar domovinsko pravico. Danes je jedel pri tem kmetu, jutri pri drugem; nikjer se ga niso upali zapoditi, ker bi jim lahko nakopal bolezen v hišo ali nesrečo pri otrocih in živini. Marsikje so ga težko gledali. Ko je gospodinja prinesla južino na mizo, se je delala, kot da ga ne bi opazila in je razvrstila okoli skledo toliko žlic, kolikor je bilo družine in poslov pri hiši. Toda peklenšček se ni dal kar tako odgnati. Nikoli ni čakal na povabilo, prvi je sedel k mizi, pograbil žlico in zajemal tam, kjer je bilo najbolj zabeljeno.

Poleti se je z njim še nekako izhajalo. Vedno mu je bilo vroče: čez dan se je hladil v hosti in v Krki, ponoči pa - kot da bi se bil udrl, nikjer ga ni bilo videti. Še danes se dobro ne ve, kam je zahajal. Huje je bilo pozimi. Prisljnil se je v zapeček, od koder se ni ganil ves teden. Tudi k mizi ni hodil, gospodinja mu je morala tja prinašati jed. Venomer je rentočil, da mu kuha sam krompir in zelje. O pijači pa sploh ni bilo, da bi govoril, saj mu še cvička ne privoščijo, da bi si oplaknil suho grlo. Kadar mu je skuhala štruklje, take v kunjavo zavite, in pristavila polič starega, vsaj lanskega trškogorca, takrat je bil dobre volje. Na večer, ko so jeli zahajati sosedje v hišo, da so z gospodarjem kakšno rekli o živini in pomladni setvi, se je tudi on v zapečku razgovoril in se hvalil s svojimi izkušnjami, češ da je prehodil svet z odprtimi očmi podolgem in počez. Če mu je kdo ugovarjal, se je zadril in švignil z zelenimi očmi tako pošastno, da je vsem vroče postalo.

Povedali smo že, da je črni možic posebno rad jedel štruklje. Neki kmet, ki je bil slišal o peklenščkovih moči, se mu je hotel prikupiti, pa je naročil ženi, naj mu kuha štruklje s smetano in ocvirki zabeljene. Zraven naj bo vselej še polič sladke črmine, s katero bo gospod v fraku zalival dobro jed. In res, peklenšček se je držal te hiše kot klop kože. Prebrisani gospodar je že začel narahlo vrtati vanj, naj se mu na kakšno vižo oddolži za drago in dobro jed. Ker zelencu ni dišalo, da bi začel zopet natepati fižol in zelje, sta se pogodila: Kmet ga bo še naprej tako hranil, peklenšček pa bo poskrbel, da bodo njegova polja dvojno rodila. Besedo sta oba držala: Ko je o svetem Jakobu toča klestila in neusmiljeno cefrala po poljih in vinogradih, da so ljudje jokali in žgali žegnani les, pa ni vse skupaj nič pomagalo, je oni kmet zadovoljen gledal na svojo njivo, kjer je stala kot protje visoka in zastavna pšenica. Sosedje so v bornih vozičkih spravljali domov uničeno žito, ki bo le za steljo živini. Pri "peklenškem gruntarju" pa so cele dni prepevale na njivi žanjice. Zvečer je vreščala harmonika, podnice so škripale in hiša se je tresla od prešernega smeha in vpitja. Tudi peklenšček je bil zraven, posebno rad je plesal polko, divjo in neskončno, da so postavna dekleta omahovala v njegovih na videz šibkih rokah. Kadar je udaril ob tla, se je hiša zamajala

in po žveplu je zasmrdelo. Težki vozovi, visoko naloženi z bogato pšenico, so se majali proti kozolcu dvojniku. "Še v kopah jo bo treba pustiti," je razmišljal gospodar, vesel obile letine.

Ko so pripeljali domov zadnji voz, ki je bil posebno naložen, se je zgodila nesreča. Strmina je bila precejšnja, konji so se napenjali, da jim je slina silila iz gobcev, pa vse zastoj, niso mogli potegniti. Moški so važno hodili okoli voza, se posvetovali, zraven pa hudo kleli in pretepali živali. Slednjič so se upeli v voz, hlapec je znova udaril po konjih, ojnice so se pretrgale, voz je zdrknil nazaj, povabil hlapca in se ustavil pod klancem. Vsi so bili zmedeni, močili so hlapcu razbito glavo, tam spodaj pa se je peklenšček, ki je bil videti kot dvanajstleten deček, uprl v lojtrnico in dvignil voz. Potlej je prijel za trikel in počasi vlekel po bregu navzgor. Ljudje so kar zijali. Gospodarju je šlo mrzlo po hrbtu, kajti tukaj je še hudič jasno pokazal, da so njegovi kremplji tisti, ki mu varujejo polje. Sram ga je bilo, da bi se najraje vdrl v zemljo. Sklenil je, da bo dal vragu vedeti, da mu ni prav, če tako pred ljudmi razkazuje svoje.

Za južino je zelenec dobil fižol in polič kislega mošta. Razjezil se je in vpil: "Le kaj si upaš, reva krščanska! Mar sem ti zato odgnal točo in napravil dvakratno letino, da me pitaš s tem bobom, kaj?" Zagnal je skledo od sebe, skočil na noge in požugal kmetu: "Drevi pridi v boršt, pa se bova pomenila!"

Kmet in žena sta s strahom ugibala, kaj bo. Žena se je bala: "Zahteval bo več, ne bo zadovoljen s štruklji in črmino. Kokoši mu bom morala klati in bel kruh peči. Lahko pa nam pripravi kakšno hudo nesrečo."

"Otroke nama bo vzel, kaj. Manjka se mu jih!" jo je podražil mož, ki ga je vse skupaj pošteno skrbelo, pa se je hotel napraviti, kot da vse skupaj nič ni.

"Ne pregreši se," je zavekala žena, "kaj ne veš, da je Janez pripovedoval, da hodi hudič zato po svetu, da duše zbira."

Zvečer, ko je mesec priplaval izza Gorjancev, se je kmet s težko dušo odpravil v gozd k breznu. Tam ga je čakal vrag. Povedal mu je, da tisti štruklji niso bili toliko vredni, kolikor je storil za njegove njive. Pa nič ne stri, se bosta že pomenila, da bo za oba prav. Sladko je nadaljeval: "Veliko družino imaš, ki ti dela skrbi in sive lase. Z otroki je povsod križ, večji so vsaj za kakšno rabo, z majhnimi pa je sama izguba. Zato sem mislil, da ti bom najbolj ustregel in mi boš najceneje povrnil svoj dolg, če mi daš Lojzeta."

Kmeta je stisnilo pri srcu: "Kako daleč me je prignala lakomnost. Tudi drugi žive brez hudičeve pomoči, čeprav slabše kakor jaz. Sedaj bom pa še dve duši zapravil, svojo in otrokovo."

Čez nekaj dni se je vrag spet pojavil v hiši. Medtem je kmet nekaj iztuhtal. Delal je prijazen obraz, potrepljal zelenca po rami in rekel: "Takole sem sklenil. Kar stavila bova, pa ne bo treba, da bi se jezila drug na drugega: če boš naredil jez čez Krko, preden bo mežnar dan zazvonil, boš imel ti Lojzeta, jaz pa se bom pod nosom obrisal. Če pa jez ne boš zvalil skupaj do dneva, boš ti za vedno pobral šila in kopita in odšel prazen od naše hiše." Peklenšček je zabliskal z očmi, zacepetal z nogami, stisnil kmetovo roko, da je kri brizgnila izza nohtov, siknil "Velja" in odvihral iz hiše.

Zemlja se je stresla, bučno je zagrmelo, strele so švigale, po žveplu je smrdelo, zvezde so se majale, cela divizija vragov in vražičev se je iztrgala iz brezna in kot obsedena podirala drevesa, skale, grmovje in vse, kar je prišlo pod kremplje. Vrag, naš znanec, se je čudno spremenil: rep se mu je podaljšal, kamor je stopil, je od njegovih kopit strahotno odmevalo, penil se je in valil kamenje za jez čez Krko. Kmet je na bregu zaskrbljeno opazoval te čudne delavce, zakaj presenetljivo hitro je nastajal jez. Samo še nekaj kamnov in jez bo gotov, on bo izgubil stavo in... Tudi vrag je čutil, da mu bije zadnja ura, zato si je zvalil na hrbet ogromno skalo, s katero bo zamašil še poslednji prehod.

Ravno do brega jo je prinesel, ko se je pri fari oglasil jutranji zvon. Od jeze je zaškrtal in se napel, da so se kosmati hrbet in kremplji zarezali v skalo, ki jo je odvrget tik Krke. Peklenški vetrovi so zamajali gozd in v tistem pošastnem pišu je zmanjkalo tudi vraga in njegovih pomočnikov. Za spomin so ostali: skala na bregu, odprtina pri novomeškem jezcu, ki je nihče ne more zadelati, in ime. Vas se je namreč dolgo imenovala Vragovo, tista hosta, kjer se je vrag sprehajal, pa Vragov log. Gotovo je bil kdo nevoščljiv za tako lepo ime in je tako dolgo rovaril, da je tisti "v" odpadel, danes pa imamo čisto pošteni imeni: Ragov log in Ragovo."

pripravil Tomaž Levičar

fotografija Tomaž Grdin

"vragov" jez - kar je ostalo od skale, zakriva visoka voda...

Gimnazija

od kod lepote tvoje

Maja Potočnik
fotografije Tomaž Grdin

Nekoč smo morali imeti pouk popoldne, v tuji, veliki, grdi?!, mladi šoli in smo bili tujci in osovraženi izmečki dijaške vrste. Skozi steklene kletke okenskih šip smo gledali sončni zahod in hodili domov prestrašeni, po trdi temi. Vendar je bilo to v drugi pravljici.

Danes imamo svojo lepo, ne preveliko, staro, a obnovljeno Gimnazijo. Pouk lahko imamo kot drugi osebki dijaške vrste dopoldne in - veselite se narodi - popoldne lahko preživimo, kakor se nam pač zahoče. Lahko gremo na igrišče, pa k pevskemu zboru, celo v kino.

Ne vem, koliko vas zanima, kakšna je Gimnazija od znotraj, vendar se ne morem upreti temu fenomenu. Preurejen vhod se loči na stopnišče za profesorje, ki se jim ni potrebno preobuvati in na stopnišče za dijake, ki se moramo preobuvati v copate. Garderoba je sestavljena iz barvastih optičnih kock, kar je sicer nepomembna informacija, vendar ne smem izpustiti nobene podrobnosti. V veži je najbolj nenavaden luster, kar ste jih v življenju videli in bolje, da ne povem, koliko je stal. Podoben je rastlini zvončnici, samo da je pisan.

Imamo dodatno zelo svetlo nadstropje, ki ima najlepša učilnična vrata - ta izgledajo kot posrečen barvni mozaik. Sploh pa so vsa vrata lepo modno obarvana. Tudi oprema v učilnicah je nova, iz surovega lesa in sedaj je v Gimnaziji najhujše kršenje ustave čičkanje po mizah.

Vse table niso zelene, ampak so nekatere tudi bele, kar menda dobro vpliva na našo psiho. Vsaka učilnica premore grafoskop in podobno visoko tehnologijo, nekatere celo video-rekorderje in CD playerje. Za višek vtisa pa naj služi podatek, da ima večina profesorjev v svojih kabinetih prave pravcate računalnike.

Najlepša stvar v stavbi pa je menda knjižnica ali "oaza miru". Ima namreč razgled na Ragov Log in je ločena na izposojevalnico, čitalnico in dnevni prostor, pa še zvočno je izolirana in ima prezračevalne naprave.

Vse izgleda lepo, novo in neoskrunjeno - vodstvo šole poziva, naj takšno tudi ostane.

Naša nova himna pa je: Gimnazija, od kod lepote tvoje, ne išči sreče drugod, kot le doma...

Strma pot v Novem mestu

Kar nekaj vedut na novomeško Kapiteljsko cerkev je, ki jih uokvirjajo hiše. Tudi Strma pot v centru Novega mesta ponuja takšen pogled na najmogočnejši arhitekturni spomenik Novega mesta, na mestno krono. Res je strma, nekoč so jo imenovali kar "Mačja gasa", in človek mora nekoliko ugrizniti v kolena, da se prebije do božjega hrama na vrhu enega od sedmih novomeških gričev. Pa vendar se splača, tako zaradi cilja, kot zaradi poti, in prav to slednje je pohvale vredno.

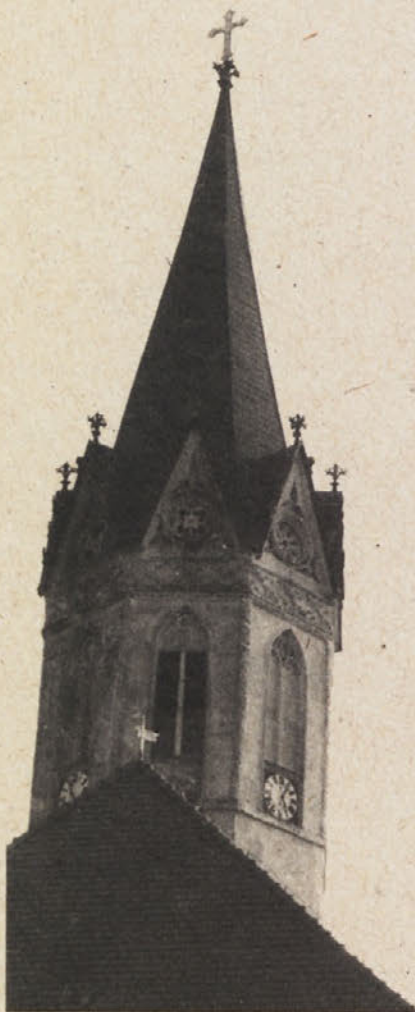
Še ne dolgo nazaj je bila Strma pot meščanu neprijazna pot, ki jo je znalo deževje tako razriti, da se je kamenje vsulo tja do Trga Borisa Kidriča (ali kako se že danes imenuje?) in še dlje - tedaj sploh ne bi bilo čudno ugledati človeka z gojzarji na poti tjakaj gor, na Kapitelj.

Na srečo je mesto Strmo pot danes napravilo precej lepšo, tako se meščanu ponuja kot urejena vez med Trgom Borisa Kidriča in Kapiteljem. Nekako sredi Strme poti danes na piedestalu stoji Mati Božja, ki si ima s Trgom Borisa Kidriča kaj povedati.

Na prostoru današnjega Trga Borisa Kidriča je namreč nekoč stala cerkev Svete Katarine, ob njej pa bojda že od srede 18. stoletja tudi taista Mati Božja. Cerkev je ob požaru leta 1794 zgorela, z njo pa tudi nekaj hiš, tako da je Mati Božja s kronostihom ostala tu sama, kasneje sredi urejenega trga, Katarinin trg imenovanega, in bila je tu vse do srede druge svetovne vojne, ko še njo nekam pod veje kratkega drevoreda zrušijo nemške bombe. Po vojni so prišli novi in drugačni časi in ti so porinili Mater Božjo v skladišče. Ob preureditvenih delih tega predela mesta, torej ob tedaj že preozkih Ljubljanskih vratih, ki jih je vodil Novomeščan in arhitekt Marjan Mušič, tu napravijo kvalitetno spominsko ureditev, katere dominanta je nov kip - njegov tedanji simbolni pomen je bil seveda v skladu z novo realnostjo.

Kot bi ne bilo prevratov dovolj, se kakšnih petdeset let kasneje zgodi seveda nov prevrat in tokrat je bil zrel čas, da pride Mati Božja zopet na plano. In kot rečeno, postavljena je na Strmo pot.

Ivan Vrhovec, med ostalim nekakšen kronist Novega mesta v prejšnjem stoletju, je zapisal, da ni ta kip ne mojstrsko ne okusno delo. Ne ozirajoč se na to pa je potrebno reči, da je danes ta podoba, kakršna koli že po sebi je, prav lepo vmeščena ob Strmo pot. Vrsto ozadij ima ta podoba in to govori o tem, da je položaj kipa v tem oziru dobro izbran. Lahko si jo postavite med okna pročelja samostana, lahko jo nežno s pogledom prilepite na streho nekdanje kašče, ali ob zvonik kapiteljske cerkve, lahko jo postavite na strehe mestnih hiš, ob njih dimnike, lahko pa tudi enostavno na nebo, kjer ji družba delajo ptiči. Res péstro.

Tudi ideja klopi za počitek ob Strmi poti je pohvale vredna in tudi to dela Strmo pot poti in ne le cilja vredno. Tudi zato pot lahko živi. Četudi je znano, da se podarjenemu žrebču ne gleda niti v protezo, pa je vseeno potrebno pripomniti, da je postavitve klopi v ta prostor nekoliko manj posrečena, pa tudi tlakovanje bi lahko bilo imenitnejše zasnovano. Klopi bi bilo moč bolj izbrano in smiselno postaviti semkaj. Z nekoliko odločnejšimi oblikovalskimi potezami bi tudi sedenje na teh klopih lahko postalo dogodek zase, ki bi še vedno ostalo neodtujljivi člen znotraj koherentne zgodbe, ki jo prostor pač ponuja. Prepričan sem, da bo to pokazala tudi praksa, vedno je tako, da ljudje radi sedijo na določenih mestih v prostoru, na druga pa jih zopet prav nič ne mika. Vsled prej omenjene zgodbe kipa Matere Božje pa bi morda veljalo vsaj preko oblikovnih elementov poti vzpostaviti še simbolno in ne le fizično vez s trgom Borisa Kidriča.

Toda ne bodimo vedno malenkostni, vsekakor je mesto z ureditvijo Strme poti dobilo še en čudovit in predvsem urejen prostor, ki se ponuja meščanom, da ga obišejo in pri tem spoznanjo še eno od mnogih plati lepega mesta. Vsa pohvala vsem, ki so za to zaslužni.

Tomaž Levičar

v getu avtomobilske norosti

Sto let zgodovine je osebni avto iz igrače spremenilo v uporabno napravo - da bi ga spet spreobrnilo predvsem v igračo. Le da danes igrača ni več nedolžna in radovednost zbujujoča novatarija, ampak planet ogrožajoča samoumevnost v življenju vsakega osmega Zemljana. Medtem ko se število prebivalcev na Zemlji bliža šestim milijardam, je število motornih vozil, ki se prevažajo po cestah tega sveta, že doseglo 800 milijonov.

Ljubezen do avtomobila je slepa in sprevržena. Medtem ko smo bili kajenje pripravljeni obsoditi vsaj približno tako, kot si zasluži, je z avtom drugače. Za šest od desetih rakavih obolenj zaradi onesnaženega okolja so kriva motorna vozila, a vendar si države s tem niti najmanj ne belijo glave. Namesto da bi promet z osebnimi avtomobili onemogočale, ga z novimi orjaškimi prometnimi napravami še bolj podžigajo.

Izdelovanje avtomobilov je ena najbolj umazanih industrij na svetu; žal je hkrati tudi najmožičnejša, saj je v to noro igro vtikanih že vsaj deset odstotkov vseh delovnih mest v razvitem svetu. Najhuje pa je to, da je končni izdelek, pa naj ga oglaševalska industrija še tako cukreno ali duhovito razglašuje za nepogrešljivi del našega življenja, tudi največji posamični onesnaževalec sveta. Motorni cestni promet pridelava dvajset odstotkov vsega ogljikovega dvokisa na Zemlji. V mestih najmanj petdeset odstotkov onesnaženosti zraka, velikokrat pa kar osem desetih, povzroči vožnja z avtomobili. Le še vsak peti meščan sveta diha dovolj čist zrak. Povrh vsega je prevážanje z motornimi vozili trošenje nafte, neobnovljivega vira energije, ki ga danes izrabljamo bolj brezskrbno kot kdajkoli poprej. Države pa nič, in Slovenija je v tej gonji za avtomobilnostjo z gradnjo avtocest, našim najdražjim onesnaževalskim projektom doslej, mračen zgled razvojniško-aktivistične neumnosti in pomanjkanja državniške modrosti.

Novo mesto je še v posebni godlji. Za vrat mu je s strupenimi izpuhi sedla ugledna evropska tovarna avtomobilov, meščani pa avtu ne zmorejo pokazati vsaj toliko prezira, da bi ga uporabljali z razumno mero samocenzure. Javni promet je skladno z obnašanjem ljudi, modrostjo oblasti in pogledi največjih novomeških tovarn na to problematiko odmrli, zato pa se dragocene mestne

površine spreminjajo v parkirišča. Avtomobilnost se ob prometnih konicah spreminja v ne-mobilnost, pešec in kolesar pa štata obsojena na vdihavanje hlapov plinskega geta, v katerega ju odrivajo vozniki.

Poseben paradoks te države je, da si za štiri milijarde dolarjev gradi avtoceste, za kolesarske steze, ločene od cest, ki so v prometno zadušeni Evropi že povsem samoumeven standard oz. znamenje kakovosti življenja, pa ni niti volje niti denarja niti prostora. Tudi pločnikov ni povsod, kjer bi morali biti, tam kjer so, pa marsikje na njih kraljujejo osebni avtomobili.

Avto je mestu naredil še eno medvedjo uslugo. Zelo grobo diskriminira dva rodova, ki se z njim ne vozita, najmlajše in najstarejše. Oboji so na cestah prepuščeni avto-mobilnemu rodu, ki je na vrhuncu moči, tj. mladim odraslim in ljudem srednjih let. Mladi in stari, zdravstveno najbolj občutljiva rodova, se prvič lahko nadihajo škodljivih plinov že navsezgodaj jutraj. Na poti v službo večkrat srečam svojega dragega razrednika, ki se po nekdanji Kristanovi ulici spušča proti mostičku čez Težki potok. V 91. letu starosti mora hoditi po cesti, kjer ni pločnika, in požira izpušne pline mimo hitečih avtomobilov, katerih vozniki izkoriščajo možnost gibljivega delovnega časa, in se, kot bi se dogovorili, vsi ob isti uri vozijo v službe. Vsi po vrsti so prepričani, da imajo premalo časa, da bi na delo potovali peš, s kolesom ali javnim prevozom. Večini ga manjka samo za premislek.

Janez Penca

Proč z drevesi, kultivirajmo se - urbanizirajmo se

Nekega poletnega popoldneva sem štopal iz Ljubljane v Novo mesto, ko mi ustavi prijazen avtoprevoznik iz Španije. Njegovo poreklo sprva ni obetalo najboljše komunikacije, nakar pa mi mladenič, ki je bil očitno prvič v Sloveniji, v španskoangleškem narečju začne izražati svoje navdušenje nad izjemno zeleno pokrajino, ki je brzela mimo naju. Yes, sem mu odgovoril in prijazno pokimal z glavo. S Španijo, ki mestoma vleče že na puščavo, pa res ne bi menjal. Tako sem večji del vožnje domov razmišljal, kakšno srečo sem pravzaprav imel, ko sem se rodil v tej slovenski divjini. Nazadnje sem s Špancem izmenjal še »mučos gracias« in jo peš ubral proti domu. Pot me je nosila skozi prijetno senco mini parka ob nesojenem mladinskem klubu v KC Janez Trdina, kjer pa mi je delavec z motorno žago skoraj razparal srce. Namesto desetih (število ugibam, saj je bilo nekaj dreves skupaj s štiri že eliminirano) košatih dreves sem bil priča hitri in dobro organizirani gozdarski akciji. Bravo, a zakaj ravno v središču Novega mesta. Iskal sem pameten razlog, in glej - pomembna zgradba je tam zrasla. Parkirišče. Takoj se spomnim na pomembne občinarje v našem mestu in podvomim vase. Ma kaj sem res tak kmet, da v tem ne vidim smisla?

Tako se konča moja žalostna zgodba. Vprašamo pa se lahko, kakšno - če sploh kakšno - politiko vodijo naše mestne oblasti do takšne »urbanizacije« in ali ima drevo v mestu sploh kakšno vrednost, ali pa je zgolj spomin na stare čase, ki ga lahko odstrani prvi, ki se mu znajde na poti. Zanimiv je primer iz Nizozemske, ki mi je na ušesa prišel že davno tega... Tam se gradnje željnemu bolj splača podreti staro zgradbo kot pa drevo v mestnem jedru in si tam zgraditi kar že. Tako bomo davkoplačevalci (študentje?) danes plačali parkirišče, čez deset let pa ponovno oživiljanje mestnega jedra, kar morajo danes početi v Skandinaviji. Modrosti pač primanjkuje obojim, le da smo mi v nekakšni prednosti, ker smo zaostali. Vseeno pa izbira - park ali parkirišče? Ne danes, ne jutri. Hvala.

Študentje in vsi življenja žejni si bomo zato danes v mestu posadili nekaj dreves, ki jih bomo lahko občudovali jutri, vi pa le glejte, da nam asfalt ne prekriza poti!

Ivo Dovič

DREVO; zelo človekoljubna rastlina, ki meščanu v vročih dneh posebno nesebično nudi prijetno in kvalitetno senco, lahko ga zaščiti pred nalivom ali močnim vetrom, je dober protihrupni izolator, prečišča nam tudi tako potrebni zrak, pogled na njegovo krošnjo pa nam v trenutku spočije oči in razveseli srce.

portret: Smiljan Trobiš

nt
ultimedia
tion Graphics

V tisku je že tretja pesniška zbirka novomeškega pesnika Smiljana Trobiša, kar kliče po tem, da se ga spomnimo tudi v Parku.

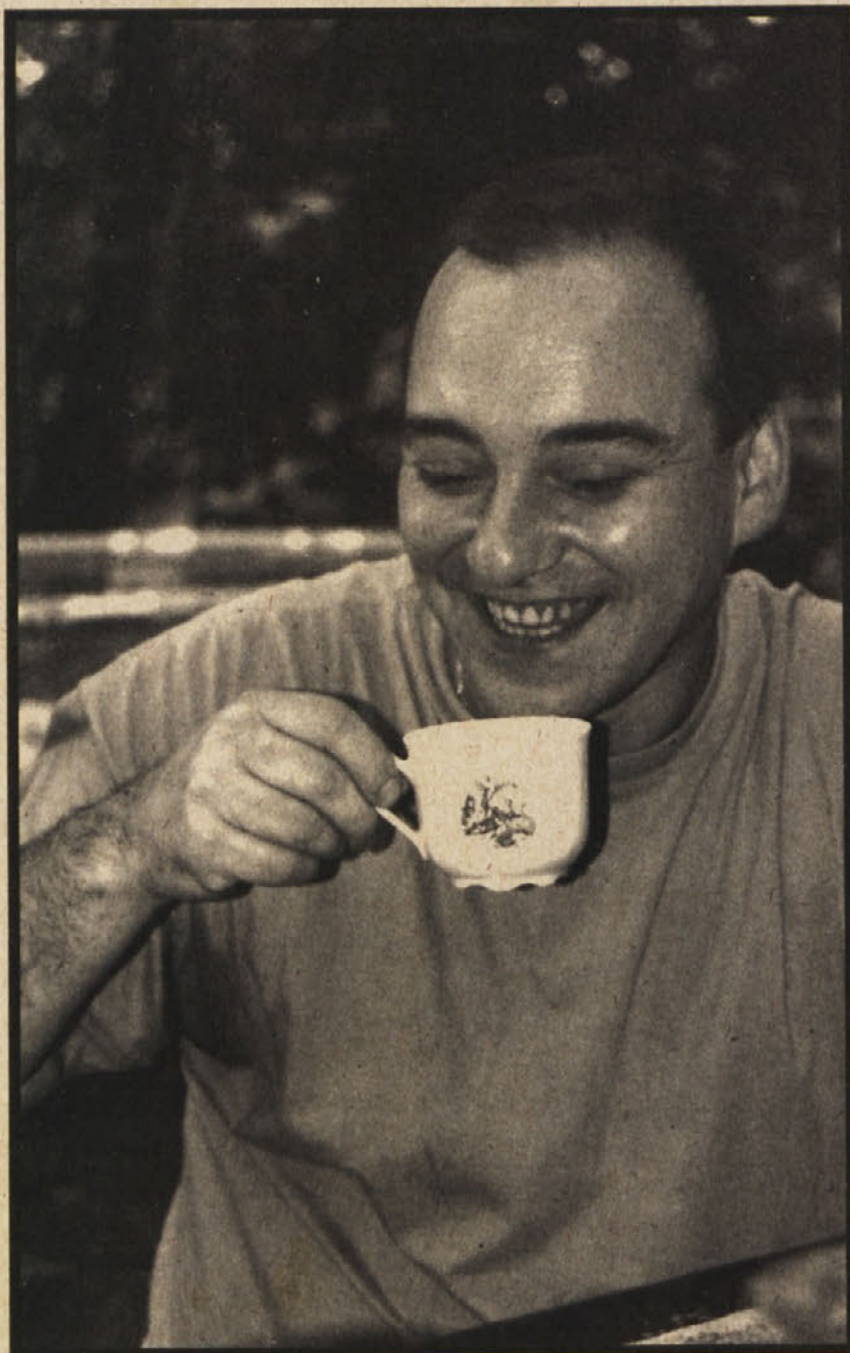
Smiljan je bil rojen leta 1956 v Novem mestu, tu obiskoval gimnazijo in že takrat objavljaj svoje prve stvaritve. S študijem se je zanj začel čas iskanja in skoraj desetletno pesniško mrtvilo, ki se je končalo z odkritjem in eksplozijo pesniškega ustvarjanja. Leta 1994 je izšla njegova prva pesniška zbirka V modro, že leto za tem pa zbirka pesniških Sličanja.

S svojo poezijo Smiljan izliva na papir svoje globoko in izjemno občutenje sveta, predvsem pa sočloveka in Boga. Svet je čudovita božja stvaritev, omadeževana z zlo in trpljenjem, in človek je v njem razpet med večnim in zemeljskim. Toda nad človekom bdijo skrivnost, Bližina in Klic, ki ga pozivajo v večno. Tega lahko dosega vedno le preko Drugega. Sočlovek je tu, da se skozenj uresničuje in dosega nebeško.

Smiljanova lirika je izrazito religiozna, z močnim etičnim doživetjem drugega. Njegove pesmi so utrinki misli, čustev in intuicije, ki se utrinjajo v miru noči. So preproste, toda v njih se skrivajo najgloblje skrivnosti. Nekatero pesmi so na prvi pogled lahkotne in igrive, toda tudi te se izlijejo v neko mistično občutje, ki bralca pusti lačnega skrivnosti, ki se skriva v neizgovorjenih besedah. Druge pesmi so neposredno nerazumljive zaradi čistega doživetja Boga, ki je vlito vanje.

Smiljanovi prvi dve zbirki sta napisani izključno v kratkih oblikah s prostim verzom, kar ustreza impresivni in meditativni vsebini. Za svojo tretjo zbirko Očiščeno jutro pa je Smiljan dozorel v obliko soneta in vsi že nestrpnost pričakujemo, da vidimo, s čim jo je napolnil.

Brigita Judež

ob skodelici kave...

fotografija Toni Vovko

POGOVOR

Vpraša me:
Si bil na morju,
ko si tako lep,
rjav in zagorel?
Ne, ne, odgovarjam:
Poletje imam rad...

ŽALOSTNA PESEM

Prosila si me za
pomico.
Se spomniš,
obljubil si mi jo
si rekla.
In jaz sem se
čudil, kdaj sem
ti obljudil besede,
saj čas in prostor
med nama
ničesar ne pomenita.

Pozabil sem te le vprašati,
zakaj bo pesem
tako žalostna...

IŠČEM BARVO

Po temni dolini hodim,
po mraku še ne napojenih poti,
a o ničemer ne sodim:
pustim, da resnica sama brsti

Čopič v koprénast lok odleti;
srečna je spet moja samota,
saj ne sprašujem je več, kaj želi,
ona sama od sebe postaja - lepota

Barva, kontura kot ženska je tega čudeža ključ,
zamaknil bom polja, naj plavajo v vetru,
razmetal bom hiše, da najdem pesem in luč

Ves svet, so resnico bom videl na novo,
iz hrepenenja in iz strasti na novo naj zažari,
in v meni naj dobro spet se rodi - ab ovo!

Smiljan Trobiš

legenda japonske kinematografije: Akira Kurosawa

(1910-1998)

Akira Kurosawa, katerega življenska in ustvarjalna pot se je zaključila 6. septembra letos, je bil nedvomno najbolj znan japonski filmski ustvarjalec. To je posledica dejstva, da njegova dela zrcalijo starodavno japonsko tradicijo z zahodnjaškim priokusom - zato so nadvse moderna.

Kurosawa se je pričel ukvarjati s filmom po končanem izobraževanju, ki vključuje študij zahodnega slikarstva, literature in politične filozofije. Prve filme je delal pod pokroviteljstvom vojaške vlade, ki je bila na oblasti. Najverjetneje je zaradi tega v filmih kot sta ČLOVEK, KI JE STOPIL NA TIGROV REP (1945) in SAGA O JUDU (1943) lahko zaslediti pro-vojno ideologijo. Filmi iz tega obdobja so pomembni predvsem zaradi eksperimentiranja s stilom.

Preden je imel možnost dozoriti v teh okoliščinah, je Kurosawa doživel ameriško zasedbo Japonske. V tej novi situaciji je pričel izdelovati pro-demokratične filme. Najbolj je to idejo izpostavil v filmu BREZ OBŽALOVANJA NAŠE MLADOSTI (1946), ki je njegov edini film z žensko glavno junakinjo.

Dejstva, da je bil zmožen snemati filme po smernicah japonske vojske in ameriških okupatorjev, ne smemo jemati kot kulturno shizofrenijo niti kot politično odobravanje režimov. Ti filmi nimajo velike vrednosti v propagandnem smislu, temveč v njihovi tendenci, da naznanjajo prve začetke velikih tem njegovega opusa. Stilno izhaja iz tradicije nemega filma, dinamičnosti sovjetske kinematografije in zlate dobe Hollywooda. Dejstvo je, da je Kurosawa ustvarjalec moderne dobe, ki portretira etične in metafizične dileme, značilne za povojno kulturo; svet atomske bombe, ki je raztrgal pojem varnosti in izpostavil dogmo absurdu. Kurosawa v vsakem svojem delu dosledno raziskuje koncept junaštva. Ne glede na to, ali portretira svet potujočega mečevalca ali neustrašnega policaja ali civilnega uslužbenca, se vedno osredotoči na človeka, postavljenega pred etične ali moralne odločitve. Te odločitve nam kažejo, da imajo Kurosawovi junaki podobno dilemo kot Camusov

eksistencialni protagonist. Pri Kurosawi je odločitev moralno dejanje, s katerim junak pomaga sočloveku. Zaradi doživetja dveh katastrof (veliki potres Kanto leta 1923 in 2. svetovna vojna) so njegovi filmi osredotočeni na čas kaosa. To se jasno kaže v razbitju mogočne Heiani sodne družbe, ki obkroža svet v RASHOMONU (1950) in v nikoli končanem uničevanju v državljanski vojni 16. stoletja, ki jo uprizarja film SEDEM SAMURAJEV (1954).

Kurosawovi junaki so postavljeni v obdobje metafizičnega izbruha. Grozi jim moralno uničenje ali celo fizična poguba v svetu, kjer je bog mrtev in ni nič trdno. Kljub vsemu pa njegov junak, živeč v svetu moralnega kaosa in etičnega vakuumu, deluje v skupno dobro.

Kurosawa je bil označen kot najbolj »zahodnjaški« med japonskimi režiserji v času, ko so le redki zahodnjaki videli njegove filme in je bil sam še v vzponu oziroma na sredi svoje ustvarjalne poti. Tako so ga označili zaradi njegove izvirne ustvarjalnosti, za razliko od togih in formalističnih del ostalih japonskih režiserjev v tem času. In tudi res so nekatera njegova dela "sui generis," ki izrišejo individualen genij, ki ga imajo le redki režiserji v filmski zgodovini. RASHOMON, IKIRU in ZAPIS O ŽIVEM BITJU (1955) se upirajo posploševanju in so originalni v stilu, temi in lokaciji. To dokazuje režiserjevo simpatijo do zahoda, ki je očitno prisotna pri stilu in vsebini. Adaptacije zahodne literature sicer niso redkost v Japonski kinematografiji, a med njimi je nekaj Kurosawovih najboljših stvaritev. S PRESTOLOM KRVI (1957) (adaptacija Macbetha) in RAN (1985) (na podlagi Kralja Leara), se uvršča med najboljše ustvarjalce, ki so na filmski trak ujeli Shakespearea.

Ker mu je ugajala tudi sodobna visoka zahodna kultura, je posegel tudi po bolj popularnih avtorjih in napravil adaptacijo Dashiell Hammettove Rdeče žetve v filmu YOJIMBO (1961) in Ed McBainove Kraljeve odškodnine, iz katere je nastal kulturni film VISOKO IN NIZKO (1962). Kljub vsem tem adaptacijam in njegovim

simpatiziranjem s Hollywoodom in sovjetskim Eisensteinovim stilom montaže, je status Kurosawe kot Japonskega filmarja neizpodbiten. Če obstajajo podobnosti, kot je bilo večkrat poudarjeno, med hollywoodskim westernom in njegovimi filmi, moramo vedno imeti pred sabo dejstvo, da kljub vsemu ti filmi zavestno iščejo konflikte v Japonski zgodovini. Če ga je privlačil shakespearjanski teater, je vedno enakovredno upošteval in preučeval redko uporabljen svet Japonske No igre. In končno, če je Kurosawa mojster dinamične montaže, je njegovo mojstrstvo enakovredno v japonskih značilnostih, ki so dolgi posnetki in graciozno gibljiva kamera. Japonske vsebine se jasneje vidijo v njegovih zadnjih filmih.

Pri osemdesetih se je lotil bolj moralističnih tem. Tako lahko naslov filma SANJE AKIRA KUROSAWE vzamemo dobesedno. Gre za epizodično potovanje, ki obsega osem zgodb povezanih s skupno temo človeškega uničevanja narave.

Da bi videli Kurosawa kot zahodnjaškega filmskega ustvarjalca, tega ne razumemo samo kot zanikanje tradicije v stilu in temah pri mnogih njegovih filmih, ampak tudi kot napredek v smislu narave filma in splošne kulture tudi preko nacionalnih meja. Kurosawov opus lahko jemljemo kot paradigmo narave spreminjajoče se moderne Japonske, ki je primer, kako se tuji vplivi zasidrajo v neko kulturo, se preoblikujejo in se jim vdihne duh genija, ki ostane prepoznaven tudi, ko se spreminja. In ko se je Kurosawa hotel osredotočiti na individualnega junaka, človeka, ki se je moral odločiti v moderni zahodni tradiciji samotarskih junakov, je to samo spoznanje globalne kulture, ki se centralizira, birokratizira in razčlovečuje.

Klemen Dvornik

fotopub

Borut Peterlin

Annie Leibovitz

Veliko ljudi me je vprašalo, kdo je Annie Leibovitz - moj odgovor je bil, da je ona za fotografijo, kot so Rolling Stones za glasbo. In v tej metafori leži več kot samo razmerje. Annie Leibovitz in Rolling Stones so se začeli rotati skupaj na istem mestu, ob istem času.

Leta 1949 rojena ameriška fotografinja Annie Leibovitz je nedvomno ena najpomembnejših osebnosti v fotografiji na koncu devetdesetih let. Njena zgodba je tipičen American dream. Ob študiju slikarstva je začela fotografirati in je odšla v Izrael v Kibuc. Ko se je vrnila, je serijo protivojnih fotografij pokazala art direktorju revije Rolling Stone. Bile so mu všeč in dobila je naročilo za portret Grace Slick, ene od zvezd ameriške rock scene. Njeno tretje, fotografsko, oko ji je odprlo nova poznanstva z največjimi zvezdami rocka in tako je kmalu postala uradna fotografinja Rolling Stonesov. Njene tedanje fotografije Rollingov pa so se v mnogočem razlikovale od današnjih Rolling fotografij. Annie Leibovitz je predvsem fasciniral backstage kraljev rocka in njihov življenski stil: sex, drugs and rock'n'roll. Živela je stil rock zvezd in ustvarjala neverjetne fotografije, ki jih lahko posname le insider.

Med drugim je fotografirala tudi razne javne dogodke: od mirovni demonstracij pa do odstopa Richarda Nixona. Ko je Annie Leibovitz fotografirala, je postala neopazna in s svojim Leica fotoaparatom je neslišno vdrla v intimo portretiranca. Rezultat tega so bile neverjetne črno-bele fotografije, ki so govorile o človeku in ne o karizmi zvezde.

Končno, smo se zbudili iz poletnega spanca, ravno prav, saj je tudi poletna suša na področju fotografske kulture minila. Suša je močno prizadela celotno deželo Kranjsko in povzročila ogromno duhovne škode slovenskim kulturnim konzumerjem. Za dežjem vedno posije sonce, v našem primeru pa ravno obratno. Stvari se drastično spreminjajo za majhno in kulturno ne kaj preveč zavedno Slovenijo. Fotografsko sceno poplavlja umetnine artohopličnih umetnikov, ki so se umetnostiželjni strgali z verige.

Osebnost najzanimivejši mi je bil **Marko Modic**, ki je s svojo razstavo in knjigo Alluminations zaoral samosvojo brazdo v neplodni slovenski fotografski grudi. Marko je eden redkih fotografov na slovenskem planetu, ki se preživlja s svojo avtorsko fotografijo in jo je tudi uspel izdati v knjižni obliki. Pravzaprav v šestih knjigah! Seme njegove umetnosti pa ni vzkliko v rodni zemlji, ampak v nikogaršnjem vesolju, tujini imenovanem. Razstava Alluminations je gotovo trenuten vrhunec njegovega ustvarjanja.

MODERNA GALERIJA LJUBLJANA
Museum of Modern Art Ljubljana
Moderna galerija Ljubljana
Annie Leibovitz
12. septembra - 11. oktobra 1998

Annie Leibovitz

Ene zadnjih fotografij, ki je 12. septembra in 11. oktobra 1998. Na posnetku se zdi, kot bi se John Lennon in Yoko Ono poslavljal od hišne in regionalne Yoko Ono. Nekaj ur po tem posnetku je bil John Lennon ubit.

»Torej, kaj je to?... Je eksplozija podob, ki pogoltno gledalca, preden uspe ustvariti razdaljo in razmisliti o svojem položaju. Markove fotografije imajo primarno kakovost fotografovega pogleda in obenem brez sramu poudarjajo neverjetni potencial domišljije.«

Joey Skaggs

Ena od zgovornejših fotografij tistega obdobja predstavlja senatorja Edmunda Muskie-ja, ki se pripravlja na televizijski nagovor. Fotografija ne izpostavi njegove popolne obleke ali fotogeničen nasmeh, ampak nam ga predstavi kot navadnega smrtnika, ki je v stiski pred televizijskim prenosom v živo. Stiska človeka je jasno izražena z črnimi reflektorji in kamero, ki delujejo kot ostrostrelčeva muha na senatorju. Brezokusna in popolnoma prazna soba še potencira občutek izoliranosti.

S fotografijo Božični obiski v zaporu Soledad, Kalifornija, 1971, obravnava podobno tematiko, a izbira popolnoma nasproten motiv, kaznjence. Fotografija je prežeta z božično ljubeznijo in veseljem, samo temnopolti kaznjenelec na sredini in kaznjenelec na desni strani še čakata, medtem ko njuna pogleda brezciljno tavata. Klub temu, da sta obkrožena z množico ljudi, sta izolirana v svojem pričakovanju.

Dela iz zgodnjih sedemdesetih let imajo neverjeten humanističen potencial. Annie Leibovitz je imela neverjeten občutek za dramo posameznika. Teža tematike in njen izredno kvaliteten pristop jo postavljata ob bok ostalim ženskim mojstricam fotografije, kot so Margaret Bourke-White, Diane Arbus in morda celo najslavnejši Dorothei Lange. Vendar poudarjam, da to velja za zgodnja dela.

Edmund Muskie, senator, New Hampshire, 1972

Konec sedemdesetih pa se je njena fotografija popolnoma spremenila. Ni je več zanimala intima posameznika, ampak ravno nasprotno - njegova javna podoba. Iz nevtralne opazovalke se je spreobrnila v »režiserko«. Fotografije je do zadnjega detajla zrežirala in nemalokrat so stroški snemanja dosegli astronomske višave, vendar VSE za glamur. Kadar fotografira, jo spremlja vojska pomočnikov in ima praktično neomejen budget. Ko je fotografirala na Kubi, je dala predelati tri hiše, ker se ni mogla odločiti, katera bo boljša za sceno, preden scena ne bo postavljena. V Italiji je fotografirala cel teden, vendar še ni bila zadovoljna. Da bi ustregli njeni viziji, so porušili renesančni portal vrat, da so lahko spravili konja v jedilnico, na katerem je pozirala lastnica dvorca.

Izdelki takšnih snemaj so perfekcionistični in vizualno zelo bogati. Annie Leibovitz ni samo fotografirala javne podobe portretiranca, ampak jo je s svojo fotografijo vedno izpopolnila. In osebno mislim, da prav tu leži ključ njenega uspeha. Annie Leibovitz je uspešna prav zaradi zaupanja, ki ga uživa. Urednikom ni težko odobriti še takšnega predračuna, saj vedo, da je Annie na njihovi strani in bo naredila prav takšne fotografije, kot se od nje pričakuje, če ne še boljše. Domnevam, da še ni razočarala stranke, pa najsi bo to portretiranec ali urednik.

Božični obiski v zaporu Soledad, Soledad, Kalifornija, 1971

Naj še navedem njeno misel iz knjige Photographs 1970-1990: »Fotografi, ki sem jih občudovala, niso bili fotografi, ki so delali za revije po naročilu, ampak ljudje, ki so izbrali svoje delo po notranjem vzgibu, tako se mi je vsaj takrat zdelo. In spraševala sem se, ali sem kaj izdala.« Annie Leibovitz.

Odstop Richarda Nixona, Washington D.C., 1974

Foto obvestila

Na Rock Otočcu je bil razpisan natečaj za Cumulusovo nagrado na temo Rock Otočec. Prvo nagrado, fotomaterial v vrednosti 40.000 SIT, sem dobil Borut Peterlin.

Drugo nagrado, fotomaterial v vrednosti 10.000 SIT, je dobil tudi naš kolega Tomaž Grdin. Vsi ostali, ki so sodelovali na fotonatečaju, so dobili tolažilno nagrado desetih filmov.

Naslednja številka Fotografije izide konec oktobra.

Mark Morris, koreograf in plesalec, New York City, 1989

Vendar tu nekaj SMRDI!!!

Naj si drznem podvomiti v njeno genialnost. Neizpodbitno dejstvo je, da je Annie Leibovitz mojstrica vizualnih komunikacij in da njene fotografije funkcionirajo v vseh možnih oblikah. Vedno navdušijo gledalca s svojo estetik, vendar nam ne ponudijo nič drugega kot novo verzijo ene in iste podobe portretiranca. Pomensko so fotografije Annie Leibovitz zelo predvidljive. Seveda govorim o fotografijah, ki so nastajale od konca sedemdesetih let naprej, izvzemši redke izjeme.

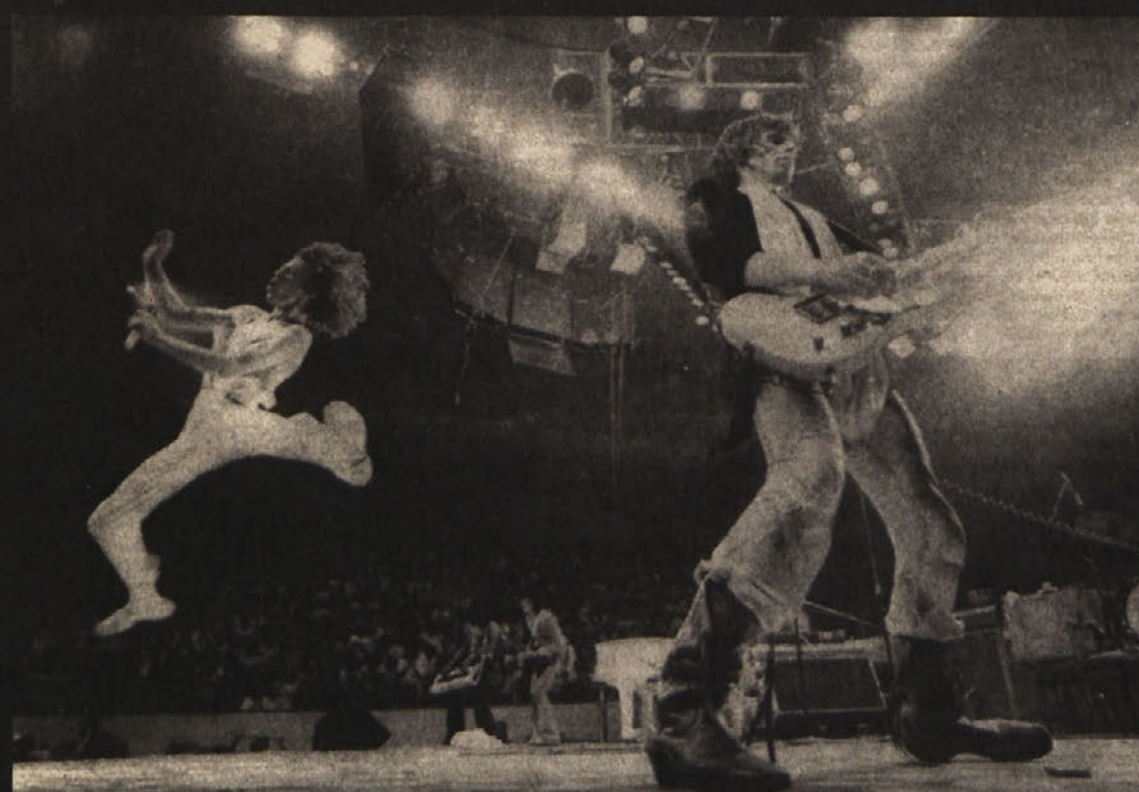
Naj ilustriram svojo misel.

Ena novejših fotografij predstavlja Arnolda Schwarzeneggerja na konju. Estetika fotografije brez dvoma deluje. Dve tretjini fotografije zavzema konj. Bel konj izstopa iz sivega ozadja in vzorec, ki ga ustvarjajo njegove žile pod kožo, daje slutiti moč konja. Na konju povsem sproščeno jezdi Arnold Schwarzenegger, ki z eno roko obvlada konja, pa še kadi cigaro. Popolnoma je superioren in dominira na fotografiji. Torej nam fotografija še potrdi podobo, ki jo pravzaprav pričakujemo od Schwarzeneggerja. Celó če nam je Schwarzenegger antipatičen, vidimo v fotografiji ironijo konja na konju in tako se nam podoba zaseda v prijetnem spominu.

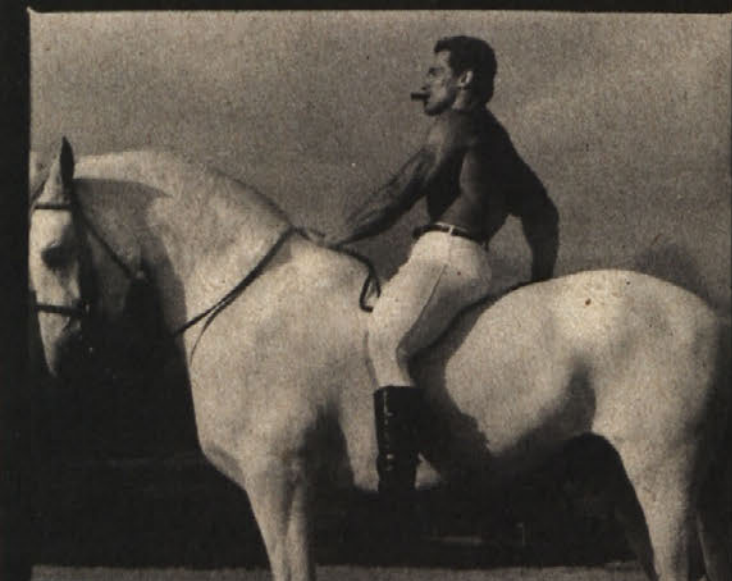
Dejstvo je, da so fotografije Annie Leibovitz del pop kulture in takšne bodo tudi ostale. Osebnó sem veliko bolj navdušen nad njenimi zgodnjimi deli in sprašujem se, kakšne fotografije bi lahko Annie Leibovitz naredila, če bi nadaljevala svojo fotografsko raziskovanje posameznikove intimne?

Keith Haring, slikar, New York, 1986

Rolling Stones, Filadelfija, 1975

Arnold Schwarzenegger, igralec in bodybuilder, Malibu, Kalifornija

med sloni in opicami: severna Gana in nacionalni park Mole

Nekje v drugi polovici našega bivanja v Gani smo se odpravili na sever države z namenom, da si ogledamo narodni park Mole. Tja smo prišli z letalom za borih 30 ameriških dolarjev, in sicer v dobri uri. To je za naše razmere precej poceni in hitro, če upoštevamo dejstvo, da razdalja Accra - Tamale (glavno mesto severne regije) približno sovпада z razdaljo Ljubljana - Beograd. V Tamalu smo prespali in se naslednji dan z avtobusom namenili v Mole park. Avtobus je imel zamudo 2 uri in pol, nakar smo se še približno 4 ure vozili do parka in tja prispeli šele v trdi temi. Razmere na avtobusu bom ponazoril s podatkom, da je bilo na avtobusu za 30 ljudi stlačeni približno 70 ljudi z vso možno kramo vred (npr. ogromne vreče krmil, semen, ipd.). Pri 32° zunanje temperature in pri 100% vlažnosti zraka si človek lahko le približno predstavlja tako vožnjo.

V Mole parku smo prespali v tamkajšnjem motelu. Že ponoči oz. proti jutru me je zbudilo lomastenje na dvorišču motela - nočni čuvaj nam je kasneje pojasnil, da nas je obiskal eden od slonjih prijateljev, ki se trenutno nahajajo v bližnji dolini pod motelom. Vodič nas je vodil po gozdnati savani, po samo njemu znanih poteh, mi pa smo s premočenimi čevlji in nogavicami "žmečili" za njim. Že na samem začetku smo zagledali trop antilop, ki nas niso hotele spustiti blizu in so se stalno odmikale od nas. Ves čas pa smo jih dohitevali, saj nikoli niso zbežale preveč daleč. Po kakih 20 minutah hoje je vodič obstal in namignil, naj se ne ganemo in naj popolnoma utihnemo. Kakšnih 100 metrov pred nami se je pasla čreda vodnih bizonov, nad katerimi se je začudil celo sam vodič, saj jih je praktično nemogoče izslediti. Po njegovih besedah jih je sam srečal le nekajkrat v karieri, tako da smo imeli res veliko srečo. Ni trajalo niti pol minute, ko so že v glasnem topotu bežali stran in pod sabo lomili vse, kar se jim je našlo na poti. V nadaljevanju obhoda smo iskali slone in ko je vodič po dobri uri že opupal, smo naposled le naleteli na sveže slonje sledove. V tistem trenutku sem v visoki travi stopil na nek ogromen kup, podoben opuščennemu mravljišču, toda na moje presenečenje, polno gnusa, mi je vodič razložil, da sem pravkar pohodil enkratno porcijo slonjega govna in da je zdaj že prepričan, da bomo vendarle videli slone. Počasi smo se vrnili k motelu in že načrtovali popoldanski obhod, ko smo iz razgledne točke v dolini pod motelom zagledali osamljenega slona. Pod motelom se namreč razteza dolina z jezerom, kamor se hodi divjad napajat,

v njem pa se najde tudi kakšen krokodil. Nemudoma smo se spustili v dolino in v krogu obšli slona, da nas ne bi zavohal ali slišal in se preplašil. Prikradli smo se mu za hrbet, tako da nas je od njega ločila le še na pol suha struga potoka, toda mladec (slon je bil namreč mlajše generacije, toda kljub temu že merski samec) nas je že zdavnaj opazil in se "skril". Slednje pri slonih pomeni, da svojo glavo vtaknejo v krošnjo drevesa in ven molijo le svoj zadek. Prizor je nadvse komičen. Približali smo se mu na vsega 6 ali 7 metrov in ga tiho opazovali, kmalu pa se je tudi sam okorajžil in nas pogledal. Nekaj časa smo se nemo opazovali, potem pa je postal nervozen, saj smo ga očitno zmotili pri opravljanju potrebe. Zato se je najprej pred našimi očmi potrebil (na veliko in na malo), nato pa zarjul in z okli s tal pobral podrto drevo ter ga opozorilno- demonstrativno vrgel v zrak, kakšne tri metre nad svojo glavo. Takrat je vodič snel puško in dal znak za umik. Previdno smo se oddaljili in mladca pustili samega, z njegovimi dopoldanskimi opravili.

Popoldne smo iz razgledišča opazili cel trop, kakih 15 slonov v manjših skupinah, raztresenih po dolini okoli jezera. To je bila prava sreča, saj sloni kljub svoji okornosti naredijo na dan tudi po 30 kilometrov in se lahko zgodi, da jih kakšen dan sploh ni na spregled. To še toliko bolj velja za deževno dobo (od junija do septembra), ko je po celem parku dovolj vode in so živali raztresene po vsem območju parka, ki ploščinsko približno sovпада s teritorijem Nizozemske. V sušni dobi pa se živali zatečejo k jezeru pod motelom, ker je to eno redkih nahajališč v tem področju, ki ima vodo vse leto. Zato je v tem območju v sušni dobi več živali kot sicer. Kljub temu smo imeli srečo in jo tudi izkoristili. Nemudoma smo se spustili k jezeru in se napoliti med slone, na poti tja pa smo naleteli še na skupino svinj bradavičark, ki se nas niso prav nič bale. Mati samica je namreč odločala, kdaj se bodo z mladiči umaknili, in očitno se ji je zdelo to nepotrebno, saj nas je spustila na vsega 4 ali 5 metrov razdalje. Ko smo mejo prekoračili, je dala znak in družina se je odmaknila za nekaj metrov stran. Vajo smo poživili še dvakrat, nato pa so našo pozornost pritegnile zelene opice, ki smo jih videli le od daleč, pa še to le za nekaj trenutkov. To je vrsta majhnih opic, ki je znana predvsem kot prenašalka virusov HIV in Ebola, zato se nismo preveč trudili tekati za njimi. Te živali so tudi sicer prehitre za človeka. V nadaljevanju poti smo se srečali s skupinami po tri, pet ali več slonov ter sem ter tja presenetili kakšnega samotarja. Videli smo veliko, a tako blizu kot dopoldne se jim nismo mogli več približati. Skupine so tudi bolj nevarne kot posamezniki. Med vračanjem v motel smo srečali še nekaj skupin antilop in eno skupino sivih antilop, predvsem pa smo opazovali pokrajino. Ta je precej razrita in polna podrtih dreves, saj se sloni hranijo tudi s koreninami dreves in jih zato prevračajo - z glavo se zaletavajo v deblo, dokler se drevo ne prevrne ali deblo počí. S tem naredijo precej škode. Tik pred koncem smo srečali še pavijane in jih skušali fotografirati, a so preveč plašni za tovrstne stike s človekom.

Naslednje jutro smo morali še v temi spakirati in oditi, saj se je šofer odločil, da bi šel tokrat eno uro prej domov, v Tamale. Seveda nam tega ni povedal, toda na srečo je avtobus tako hrupen, da so se naši sosede zbudili, prijazen nočni čuvaj pa ga je uspel še nekaj minut zadržati, sicer bi morali še eno noč prespati v parku. Po petih urah smo bili spet v Tamalu.

Tam smo se zopet nastanili v Catholic Guest House-u in si šli še malo поблиže ogledat mesto. Očitno je, da je sever večinoma muslimanski, o čemer pričajo predvsem navade ljudi, njihove poteze in oznake na obrazih, razne mošeje in podobno. Najzanimivejše so se mi zdele okrogle blatne hišice s slamnato streho, v katerih še danes živijo tako revni kot bogati, pa tudi Chiefi, plemenski poglavarji. Bojda so veliko hladnejše kot zidane hiše, poleg tega pa je tukaj v sušni dobi tako vroče, da klimatske naprave dobesedno odpovedo. Naslednji dan smo se z avtobusom odpravili v Kumasi, glavno mesto Ashanti region na zahodu Gane, kjer nas je z novimi presenečenji čakal prijatelj Nana Kwame Kufuor.

črni sužnji in viseči mostovi: Cape coast - Elmina - Kakum

Naš zadnji izlet v Gani je bil bolj zgodovinske narave. Iz Accre smo se najprej namenili v trdnjavo Elmina in se spotoma ustavili še v Cape Coastu. Naj le omenim, da je bil Cape Coast glavno mesto Zlate obale, to je Gane v času angleškega imperializma. Ko so se Ganci v 50-ih letih pod vodstvom svojega prvega predsednika Kwameja Nkrumaha osamosvojili, so hoteli popolnoma prekiniti s svojo preteklostjo in začeti znova, zato so svojo državo preimenovali v Gano in preselili prestolnico v Accro. Iz Accre smo se torej vozili ob obali proti zahodu in mimo Cape Coasta prišli do Elmine, mogočne trgovske trdnjave, ki simbolizira suženjstvo in trpljenje črnega prebivalstva v 400-letni zgodovini evropskega imperializma.

Trdnjavo Elmina so ob koncu 15. stoletja postavili Portugalci z namenom trgovanja s slonovo kostjo. Kmalu so ugotovili, da je to področje bogato z zlatom in belci so začeli izkoriščati tudi to naravno dobrino Gane. Od tod tudi ime Golden Coast. Skupaj z

tipične vaške hišice na severu Gane

osvajalci pa je v Afriko prišla tudi cerkev. V tistem času je bila to katoliška cerkev, ki je na obljudenih področjih kaj hitro ustanovila svoje misijone. Tako je neki misionarski duhovnik izbral nekaj črnih odraslih fantov in jih poslal v šolo, da bi jih izučili za duhovnike. Seveda so šolanje spremljala tudi vsakdanja opravila po samostanu in delo na polju, tako kot še danes to počno v raznih samostanih. Ker so se črni fantje izkazali kot pridni, vzdržljivi in delovno sposobni, so v samostanu podlegli skušnjavi, zlorabili njihovo zaupanje in svoj položaj ter ukrenili vse potrebno, da se fantje nikoli več niso vrnili domov na svobodo. Od takrat naprej so začeli delovno silo črnega prebivalstva izrabljati ne le v misijonih, temveč so jo tudi izvažali; najprej v Evropo, potem pa tudi v Ameriko. Elmina se je tako iz trgovske trdnjave spremenila v prvo zbirališče sužnjev v Afriki. Seveda so se v 400

Bog ne daj, da pride čez

letih tam kot kolonialisti zvrstili poleg Portugalcev še Španci, Nizozemci in nazadnje še Angleži. Vendar slednji niso več trgovali s sužnji, ker je bilo to takrat že iz mode. V Elmini so sužnje ločili na moške in ženske ter jih ločeno zaprli ali bolje - konzervirali - v zbiralne celice. To so bili temni prostori brez zračnih lin, zato so mnogi umrli že zaradi pomanjkanja zraka. Posebej pa so trpele ženske. Njihova celica je imela zračne line speljane iz skladišča z orožjem in vanjo je pritekal zatohel zrak, oprasen s smodnikom. Zato še danes po nekaj sto letih prostor smrdi po smodniku. Nekajkrat na dan so jih spustili ven v posebno dvorišče, kjer so hodile v krogu, z balkona nad dvoriščem pa jih je lahko opazoval guverner - predstojnik trdnjave. Po želji si je lahko vsak dan izbral eno od žena oz. deklet. Izbranko so potem izločili, jo umili in oblekli, ter jo na večer po skrivnih stopnicah pod guvernerjevo spalnico napotili k njemu. Ta je pač počel, kar se mu je zazdelo. Stopnice so bile seveda varno skrite pred guvernerjevo ženo, saj je bila družina večkrat na obisku pri očetu. Sreča v nesreči izbranih žensk pa je bila, da so postale za dve leti svobodne, če so zaradi dogodka zanosile. Nosečnic tudi sicer niso izvažali. Ko se je v trdnjavi nabralo dovolj sužnjev, je prišla ladja, ki jih je odpeljala neznano kam. Preden pa so jih naložili na ladjo, so moške in ženske zbrali v prostor, imenovan The room of no return (soba brez vrnitve). Tam so se možje in žene, očetje in hčere... še zadnjič videli, saj so jih potem prosto razprodali po svetu, vsakega zase. Toda v tem prostoru je bila prepovedana vsaka komunikacija. Celo pogled v slovo. Kazen za kršitev je bila smrt. Elmina je tako prva in največja trdnjava oz. zbirališče sužnjev v vsej Afriki. Tam se je trgovina s sužnji začela in se tudi najbolj razcvetela. Zato trdnjava predstavlja simbol in spomin na verjetno največji greh človeštva v vsej njegovi zgodovini, katerega nosilca pa sta bila evropska civilizacija in njena religija, oba zaslepljena z ekspanzionizmom. Ob tej vodičevi razlagi so Ireni in Liti oči zalile solze, meni pa se je zazdelo vse skupaj prav tragi-ironično, saj so črnci po mojih opažanjih najzvestejši in najbolj vdani pripadniki religije, ki jih je zaslužila in jim prizadejala toliko zla.

Po močno čustveno obarvanem obisku Elmine smo se napotili v Kakum Rain Forest na ogled džungle, ki sicer za te kraje ni značilna. Na poti tja nas je nek voznik za nami opozarjal, da je nekaj narobe z avtom. Vozili smo se namreč s stričevim 25 let starim BMW-jem. Ko smo se ustavili, smo ugotovili, da iz vozila pušča bencin, saj je bila cev za natakanje goriva v rezervoar počena. Stric Uriel je tako ročno in ustno iztočil nekaj presežnega bencina v petliterski kanister in odpeljali smo se naprej. V Kakumu smo šli na enourni obhod po sedmih pletenih visečih mostovih, razpetih med najvišjimi drevesi. Pod mostovi so bile gozdne krošnje, tako da smo imeli občutek, da smo hodili po oblakih nad gozdom. Povprečna globina pod mostovi je bila med 30 in 35 metrov, s tem da so bile stične točke mostov na približno dveh tretjinah drevesne višine. Nekateri obiskovalci so se prestrašili ter šli le čez prvi most na razgledno točko prvega drevesa in nazaj. Ker smo Slovenci vajeni hribov, to za nas ni bila posebej stresna situacija. Na poti nazaj se je stric ustavil pri stojnici neke obcestne vasi in kupil milo domače izdelave. Ker nihče ni imel namena, da bi se umival, nam ni bilo povsem jasno,

domorodci ne muzicirajo le ponoči

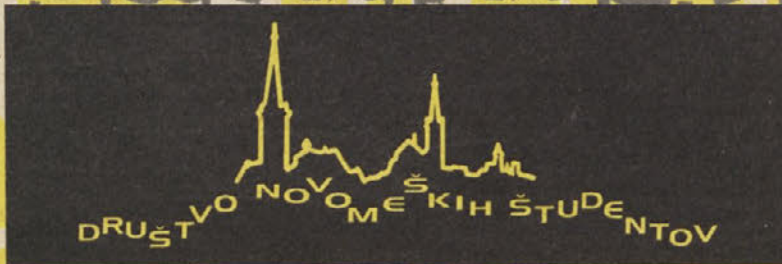
kaj ga je pičilo, a smo kaj hitro doumeli. Z milom je domiselno popravil rezervoarno cev. Namazal je razpoko in jo zamašil, nato pa natočil preostali bencion iz kanistra in nadaljevali smo pot nazaj v Accro. Nismo se še vozili 20 minut, ko je zopet ustavil pri neki vasi. Tokrat je sledilo nekakšno pogajanje z vaškimi mulci, nakar je majhen pobček oddirjal za hišo na bližnjem hribu in se čez nekaj trenutkov vrnil z živo kozo na rami. Stric je namreč kupil kozo za poslovlino zabavo, ki so jo priredili v našo čast zadnji dan pred našim odhodom. Živalci je zvezal noge in jo naložil v prtlačnik, mi pa smo nato še dobri dve uri poslušali vekanje iz prtlačnika. Tako se je izteklo naše potovanje po Gani in samo upam, da bom še kdaj prišel tja ali se morda tam celo naselil...

Borut Tiran

dnš: odmevi, novice...

SUMMER TIME

TURNIR KOŠARKARSKIH TROJK

29. avgusta je na Loki v Novem mestu potekal turnir trojk. Pravzaprav ni bilo čisto jasno, če gre za košarko ali za diskotečno dejavnost. Tako je namreč turnir bilo treba prijaviti kot nekakšno »DJ party«, sicer bi potrebovali menda še redarje, policiste, gasilce, medicinske brate in sestre, potapljače ter še cel kup zdravnikov. DNŠ pa da menda sploh ne bi smel izvajati športnih prireditev, pač pa le kulturne... Problem je menda že urejen, še vedno pa se lahko ubadamo z vprašanjem, do kakšnih meja sega birokratska neumnost. Ali bomo na koncu lahko igrali košarko le še pod budnim očesom pristojnih organov?

Mimogrede: po krutem dvoboju z Megakroniki je zmagalo moštvo Mestne njive: Roman Cesar, Peter Smuk, Ludvik Bartelj in Boštjan Pevec. Tretje mesto pa so zasedli mistični X-filesi.

BEACH VOLLEY

Na otoški jasi, ki so jo dokončno pripravili tisoči rokerjev, je potekal odbojarski turnir: 11 moških in 1 ženska ekipa. Kljub popoldanskim nevihtam je bil uspešen, kot zanimivost pa velja povedati, da je ženska ekipa tekmovala kar v moški konkurenci, a že v izhodišču s tremi točkami prednosti...

Te dni se ekstremna sekcija DNŠ odpravlja **na Kolpo - na rafting...**

Konec septembra se obeta tudi tradicionalni teniški turnir **TENIS ŠTUDENT OPEN 98** za moške, ženske posamezno ter moške in mešane pare...

10. oktobra se na Marofu obeta **kostanjev piknik...**

V začetku oktobra (predvidoma 3. in 4.) bodo **ekstremisti** spet lahko prišli na svoj račun - plezalni vikend na Primorskem. Pa ne le to, v pripravi je tudi **tečaj jadrnega padalstva...**

Za vsa pojasnila in prijave se pozanimaj na Društvu novomeških študentov ali beri Študentski vodič po vesolju, ki te obvešča in še zabava, dobiš pa ga v vsaki boljši krčmi. **Poročila pa sle dijo** v naslednjem Parku.

nagradni kupon:

Neverjetno! Prav **TEBE** je doletela ta sreča! Dobil si **KUPON**, ki ga moraš le **ČITLJIVO** izpolniti ter odvreči v najbližji nabiralnik. Če stanuješ manj kot 500 km stran od Novega mesta, boš dobival **MESTNI** časopis vsak mesec po pošti **BREZPLAČNO!**

IME IN PRIIMEK:

NASLOV:

poština plačana po pogodbi št. 455/98

Društvo novomeških študentov
Prešernov trg 8
8000 Novo mesto

Izjava DNSŠ glede reševanja prostorske problematike mladih v Novem mestu

Društvo novomeških študentov je v zadnjih dneh iz medijev izve delo, da naj bi bili prostori v spodnji etaži Kulturnega centra Janeza Trdine dodeljeni Večki šoli za upravljanje in poslovanje. Toliko bolj smo bili presenečeni, ko smo lahko v ponedeljek, 17. avgusta 1998, opazili, da so se gradbena dela v celotni spodnji etaži že začela. Ugorčeni ugotavljamo, da so bili na ta način dejansko odvzeti prostori za mladinske dejavnosti, ki jih je Občinski svet MO Novo mesto na seji 29. januarja 1998 dodelil v najem Društvu novomeških študentov. Do realizacije najema ni prišlo, ker je skupina svetnikov na marčovski seji ugotavljala, da še niso urejena razmerja med Ministrstvom za obrambo in Mestno občino Novo mesto glede delitve lastniških pravic v Kulturnem centru Janeza Trdine (po nam znanih informacijah urejenih razmerij tudi v času zadnje seje Občinskega sveta MO Novo mesto še ni bilo, vse, na kar so se sklicovali svetniki, je bila le ustna informacija, da naj bi MORS odobril uporabo prostorov v spodnji etaži za potrebe Visoke šole za poslovanje in upravljanje).

Danes lahko ugotavljamo, da isti svetniki, ki so meseca januarja v en glas podprli dodelitev prostorov v KC Janeza Trdine novomeški mladini, dodeljujejo prostore v isti etaži še kar naprej, čeprav dobro vedo, da prostora ni več in da so v tej etaži zgolj prostori Kluba za nadarjene učence in dodeljeni prostori Društvu novomeških študentov. DNSŠ prav gotovo podpira ustanavljanje visokošolskih zavodov v Novem mestu, vendar začasno reševanje prostorske problematike visokega šolstva ne more posegati v že pridobljene rešitve, ki bi dolgoročno rešile vsaj del potreb po prostorih za občudniške dejavnosti novomeške mladine (Novo mesto z okolico premora okrog 8000 dijakov in študentov, da o drugih mladih ne govorimo).

Zato odločno protestiramo proti odločanju Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto, ki se ne meni za interese novomeške mladine in dejansko s tem jemlje še edine prostore v Novem mestu, ki so bili namenjeni za mladinske dejavnosti. Hkrati pozivamo javnost in vse odgovorne, naj po svojih močeh (tudi po pravni poti) poskrbijo za zaščito interesov novomeške mladine.

Ob tej priložnosti pozivamo vse člane občinskega sveta, naj se javno opredelijo do problematike prostorov za mlade v KC Janeza Trdine, saj njihovih besed, izrečenih januarja, po zadnjih dogodkih ne moremo šteti za iskrene.

Mogoče mislite, da smo mladi neučakani. Pa nismo. Le trudimo se omehčati občinski svet in jih prepričati, da smo vredni njihovega zaupanja. Konec koncev se splošno vztrajati, če le pomislimo na cilj. Koncertna dvorana, kamor nas gre 300 utrujenih od učenja, pravi pravcati informacijski center z računalniki, telefoni in časopisi, kavica s smetano pred šolo, zabavno čakanje na prevoz domov... in še in še...

Si predstavljate, da je DNS, združenje inovativnih in aktivnih študentov, prišlo do takšnega programa? Pa je! In celo načrt imajo. Januarja sem videla prostore v KC Janeza Trdine in nisem se mogla načuditi navdušenosti Marka Zajca, sicer predsednika omenjenega društva. Morali bi biti tam! Pogovarjali so se celo o barvi zidov in kako jih bomo pleskali. Punca sem, pa bi jim pomagala (če bi me vzeli medse).

No, a sedaj vidite, zakaj imamo še toliko energije? Ker tisti, ki da, dobi enkrat zagotovo nazaj (vsaj naj bi). Le počakati moramo, da vstane dan. Za MLADINSKI KLUB.

Prav prijetno je bilo kramljati z njimi. S sptimi stranmi ali ljudmi z različnimi mnenji - kakor hočete. Kaj več pa si preberite sami.

Mnenja so različna, a dejstva so na dlani

Mojca Rapuš
fotografije Tomaž Grdin

KLUB - mladinski KLUB, KLUBSKI prostor, KLUBOVANJE...

pozitivno mnenje in se strinjajo, da prostore DNS dobi. Občinski svet, ki o tem odloča, oziroma stranke, ki imajo v njem večino, pa so drugačnega mnenja, saj je očitno, da tam prevladujejo argumenti moči in ne moč argumentov.

Jože DERGANČ,
občinski svetnik

Si po vašem mnenju DNS zasluzi prostore v KC JT?

Nihče ni upravičen, da mu Občina karkoli podari.

Zakaj je bila prošnja DNS-ja o pogojnem lastništvu zavržena?

Ker ne more Občina svojega premoženja odtujevati.

Ali veste, kakšen mladinski program si želi Društvo novomeških študentov opravljati v teh prostorih?

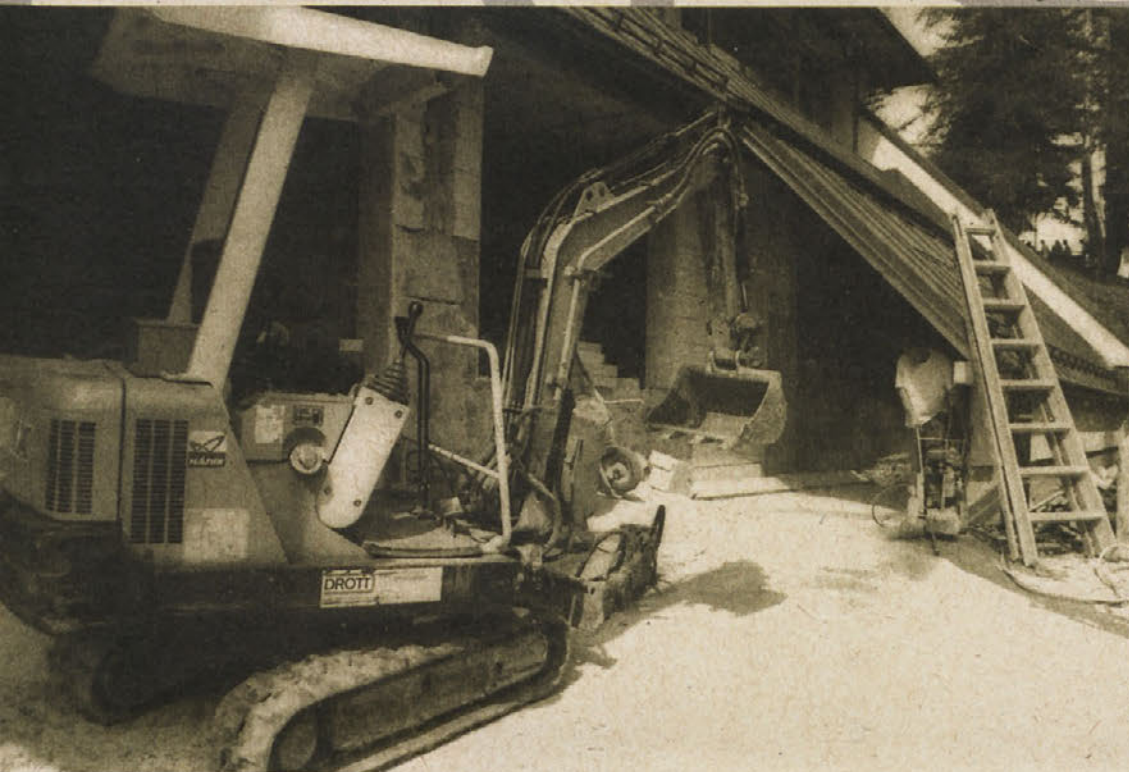
Takrat so predstavili program in s tistim sem seznanjen.

Kaj torej namerava Društvo novomeških študentov tam organizirati?

Gre za to, da šola in mladinska dejavnost nista združljivi. Možno je eno ali drugo. V primeru, da bi bilo možno obe dejavnosti uvrstiti tja, bi bilo potrebno usklajevanje. Ne gre pouk in koncert ob istem času.

Omenili ste koncerte. Veste morda še za kakšno dejavnost?

Tu imam cel seznam, ki ga je DNS predložil na seji. Klet v KC JT je torej dodeljena Visoki šoli.

Marko ZAJC,
predsednik Društva novomeških študentov

Kdaj se je rodila ideja, da bi mladi imeli svoj klub?

V vseh časih si je mladina želela imeti prostore, kjer bi lahko izvajali svoj program.

Zelo dolgo se že potegujete za prostor - vas je že minilo prvotno navdušenje?

Ne, mislim, da bo ta želja vedno ostala. Vedno bomo vztrajali, samo mogoče ne več na KC JT, ker teh prostorov mogoče ne bomo dobili.

Koliko časa že?

Vsi naporji v smeri, da bi bili prostori v KC mladinski, trajajo že 6 let.

Kaj je glavni vzrok za vaš neuspeh?

Razlogov je več. Mogoče so bili vsi trudi izvajani ob napačnem času.

Razmišljate morda o novih adutih?

Nimamo jih, ker smo že vse naredili. Na naši strani so edino še pravni argumenti, ki tudi niso preveč trdni.

Kaj pričakujete od naslednje seje?

Neke vrste začasni epilog našim prizadevanjem - mislim namreč, da prostori še ne bodo mladinski.

V primeru, da bi prostore v KC JT dobili jutri - v kolikšnem času bi bili pripravljeni na otvoritev?

Toliko časa, kot ga potrebuje

investitorsko podjetje, da postavi vse zidake in potegne vse žice.

Recimo 6 mesecev?

Lahko je to tri tedne, lahko tri mesece.

Koliko denarja imate pripravljene za to?

Ves.

Robert JUDEŽ,
sekretar za kulturo, šport in mladino v Novem mestu

Ko sva se januarja pogovarjala o dodelitvi prostorov DNS-ju, ste bili zelo optimistično razpoloženi. Ste še vedno?

Ne več tako, ker Občinski svet nima preveč razumevanja za težave mladinske populacije v Novem mestu.

Kot vemo, je DNS praktično izgubil kletne prostore v KC JT. Obstaja kakšna alternativna rešitev za njih?

Teoretično gledano ti prostori še niso izgubljeni, ker še vedno obstaja sklep Občinskega sveta, po katerem so ti prostori dodeljeni DNS-ju, vendar pa so glede na nepravilnosti v tej državi, kjer s drugimi spet jemal.

Kaj je vzrok za njihov neuspeh?

Umazane politične igre, saj drugih vzrokov po mojem ni.

Torej mislite, da teh prostorov od občine dejansko ne bomo dobili?

Strokovne službe Mestne uprave imajo

Ali veste, da se Društvo novomeških študentov po januarski seji ne poteguje več za pogojno lastništvo, temveč le za najem prostorov?

Seveda vem.

Kako je mogoče, da iste prostore, ki ste jih 29. januarja dodelili Društvu novomeških študentov, od 17. avgusta dalje prenavlja Visoka šola za upravljanje in poslovanje?

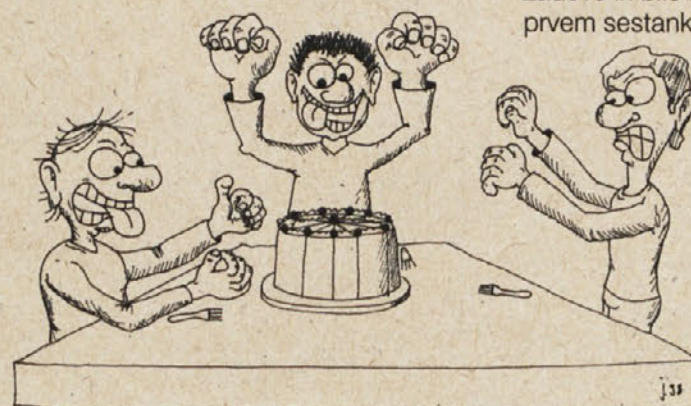
V tem času smo ugotovili, da so ti prostori v solastništvu med občino in ministrstvom za obrambo in takrat še nismo vedeli, da ti prostori niso povsem naši. Dokler ne bo urejen odnos, da bo jasno, kateri del KC je fizično v oblasti občine, občina ne more razpolagati s temi prostori.

Visoka šola ima vaše dovoljenje?

Dovoljenje ima za prigrasitev del.

Torej oni lahko te prostore neovirano prenavljajo?

Oni lahko sklepajo najemno pogodbo, a ne z nami, občino, temveč z ministrstvom za obrambo v soglasju z občino, če ne bo prej razrešeno lastništvo. Zakaj lastništvo ni razrešeno, nam ni znano.

Imate gospodje svetniki v mislih kakšno novo lokacijo za mladinski klub?

Zagotovo. Možnosti v tem mestu je veliko. Sam se v tem trenutku ne morem spomniti primerne, vendar se jo v zglednem času da poiskati.

Gospod FERLINČ,

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije

Zanima me, če je DNS kot najaktivnejše študentsko društvo v Novem mestu upravičeno do prostorov v bivšem JLA, današnjem KC Janeza Trdine?

Dokler ne razčistimo odnosov med nami in vašo Občino, je težko govoriti o usodi teh prostorov.

Vzrok so torej nesoglasja med MORS-om in Občino NM?

Ne bi rekel nesoglasja. V postopku je delitvena bilanca in normalno je, da si pri pogajanjih mi želimo čim več, vaša Občina pa tudi. Gre le za premoženjske zadeve in bilo bi čudno, ko bi se že na prvem sestanku vse dogovorili.

apetiti po prostorih K.C.-ja

Kakor špičast škorenj so moje
misi,
ko gledam tvoj obraz
in mislim, da je sedalo...

Antona Podbevška nad 100 naravnih let

foto TG

Novo mesto, 12.-13. junij 1998

Ob stoletnici rojstva tega fenomenalnega novomeškega
avantgardista se je uspešno zvrstil niz kulturno-
umetniških manifestacij:

- soareja ŽOLTA PISMA, slovenski avantgardni manifest (v kletnih prostorih KC Janeza Trdine)
- razstava osmih mladih fotografov in likovnih umetnikov
- projekcija dokumentarnih filmov Božidarja Jakca
- razstava Podbevškove literarne zapuščine (še vedno na ogled v Dolenjski banki)
- znanstveni simpozij Anton Podbevšek, začetnik slovenske zgodovinske avantgarde
- godba v valovih: Himna o carju mavričnih kač kot sklepni spektakel na Glavnem trgu

foto BP

foto TG

Kakor
poješ
ti
v
sredini
zemeljske
oble,
poješ
po
eden
na
skrajnem
severu,
jugu,
vzhodu
in
zahodu.

foto TG

foto BP

**DOLENJSKA
BANKA**

Moj tekoči račun

➔ Prednosti tekočega računa:

uporaba bankomatov mreže **ba** po vsej Sloveniji,
pridobitev avtomatskega limita ob odprtju tekočega računa,
uporaba izrednega limita,
pridobitev plačilne kartice Aactiva ali Aactiva-Eurocard/Mastercard,
razpolaganje s čekovnimi blanketi,
trajno pooblastilo banki.

➔ Novost: poslovanje po Internetu

Na straneh Dolenjske banke v omrežju Internet lahko opravljate naslednje storitve:
naročilo čekov,
oddaja zahteve za prekoračitev sredstev na tekočem računu,
pregled stanja na tekočem ali žiro računu,
informativni izračuni.

➔ Posebna ugodnost!

Študentom in dijakom, ki so banki predložili potrdilo o šolanju,
banka ne zaračunava vodenja tekočega računa.

Dolenjska banka d.d.
Seidlova cesta 3, 8000 Novo mesto, poštni predal 206
Telefon: 068 316 500, teleks: 35736 dbnmsi, telefaks: 068 321 113
S.W.I.F.T.: DBNMSI2X, <http://www.db-nm.si>

slovenski glasbeni spektakel

ROCK OTOČEC 98: FOTOREPORTAŽA V PETIH SLIKAH

fotografije Borut Peterlin

začenja se...

a bi lahko malo bolj na glas?

a imate kaj vode? veste, spodrsnilo nama je...

dajte mi že enkrat MIR!

oh, draga, kako sem vesel, da je tega
KONEC

park

novomeški mladinski časopis
št. 1, letnik II, september 1998,

cena 1 tolar

ISSN 1408-7189

aforizem

*Ko se v meni spopadeta žival
in alter-ego, pogladim žival
v sebi, svojemu notranjemu
človeku pa odstranim
civilizacijskega električnega
pastirja.*

Cveto Gradišar,
iz prihajajoče knjige aforizmov

novomeški mladinski časopis

Glavni in odgovorni urednik: Marijan Dovič
Oblikovanje: Jurij Kocuvan
Ilustracije: Janez Vidrih
Naslovnica: Borut Peterlin

Ustanovitelj in izdajatelj: DNSŠ
Tisk: Jangraf
Naklada: 2700 izvodov

Naslov uredništva:
Prešernov trg 8,
8000 Novo mesto
Tel: 068/322-275
e-pošta: park@drustvo-dns.si

Po mnenju ministrstva za kulturo velja za Park
5% davek od prometa proizvodov (št. 413-
229/98, 23. 04. 1998)

Zaželene konstruktivne pripombe, predlogi in
prispevki.
PRIDI IN, SE SPREHODI PO SVOJEM PARKU!